

UVODNO IZLAGANJE
Feriha Imamović, viceguverner Centralne banke BiH

CBBiH u okviru svog mandata izrade platnobilansne pozicije zemlje te praćenja ekonomskih kretanja veliku pažnju posvećuje direktnim stranim investicijama. Privredni rast i razvoj Bosne i Hercegovine u velikoj mjeri ovisi i o prilivu stranih direktnih investicija koje imaju značajnu ulogu u razvoju finansijskog sektora, omogućavajući pristup međunarodnom tržištu kapitala, strukturalnim promjenama proizvodnje kroz uvođenje novih tehnologija i proizvoda u skladu sa međunarodnim standardima te samim time podsticanju izvoza .

Analiza finansijskih tokova , učešća pojedinačnih zemalja, te njihovo investiranje prema djelatnostima, su predmet redovnog istraživanja kojeg CB BiH provodi na kvartalnoj osnovi u skladu sa međunarodno prihvaćenom metodologijom, direktnim prikupljanjem podataka od banaka i preduzeća.

Bosna i Hercegovina je od 2004.g do kraja 2008g. bilježila kontinuirani rast direktnih stranih ulaganja koji je iznosio 10,28 milijardi KM (5,256 milijardi EURA). U ukupnom iznosu učešće Austrije je 30,4% ,Srbije 16,4%, Hrvatske 12,2%, Slovenije 11,5%, Njemačke 5% i ostale zemlje 24,4% sa pojedinačnim učešćima ispod 5 % .Posmatrano prema djelatnostima od ukupnih ulaganja Austrije 81% se odnosi na finansijsko posredovanje, 11,2% prerađivačku industriju , 3,3% trgovinu na veliko i malo,1% , ugostiteljstvo ,0,7% poslovanje nekretninama i 2,5% ostale djelatnosti. Najznačajnija ulaganja Srbije su bila u saobraćaj i telekomunikacije dok kod ostalih zemalja prednjači prerađivačka industrija, a zatim finansijsko posredovanje. Možemo konstatovati da je u posmatranom periodu kapital iz Austrije omogućio prvenstveno razvoj bankarskog sektora i dao snažan podstrek ekonomskom razvoju Bosne i Hercegovine .

Za 2009.g raspoložemo podacima za prvih devet mjeseci i pored globalne ekonomske krize primjetan je nastavak priliva direktnih stranih ulaganja u iznosu od 1,2 milijarde KM ali i prvi put odliv u značajnijem iznosu od 831,4 KM . Stanje na dan 30.09.09 iznosi 382 miliona KM što je za

50,8% manje nego u istom periodu 2008.godine. Među zemljama koje su izvršile povlačenje ulaganja iz Bosne i Hercegovine, Austrija je na prvom mjestu u ukupnom iznosu od 122 ,7 miliona KM(62 miliona Eura) a prvenstveno iz oblasti finansijskog posredovanja dok je u drugim granama primjetan nastavak ulaganja.

Cjeneći ukupnu ekonomsku situaciju u 2009 u zemljama evropske unije i regiona gdje je bio primjetan pad BDP te reduciranih izvoznih porudžbina iz Bosne i Hercegovine smatramo da je do povlačenja finansijskih sredstava došlo prvenstveno zbog nemogućnosti obezbjeđenja adekvatnog plasmana sredstava, te da će se sa oporavkom svjetske ekonomije nastaviti trend ulaganja i da će Austrija ostati jedan od naših najznačajnijih ulagača. Povučena sredstva u odnosu na stanje ukupnih ulaganja ne mijenjaju značajnije poziciju Austrije kao prvorangiranog stranog investitora. .

Za dalje privlačenje stranih investitora u Bosnu i Hercegovinu potrebno je i u zemlji raditi na unapređenju poslovnog ambijenta provođenjem reformi u procesu integracije u Evropsku uniju.

Centralna banka Bosne i Hercegovine će ostati dosljedna vođenju monetarne politike pravilima currency boarda , održavajući fiksni kurs domaće valute, monetarnu stabilnost ,stabilnost cijena te nadgledati ukupnu finansijsku stabilnost. I pored izuzetno teške ekonomske situacije u poslijeratnoj obnovi bosanskohercegovačke ekonomije, zatim uticaja svjetske ekonomske krize na privredu Bosne Hercegovine, stabilan kurs domaće valute i niska inflacija zadržali su povjerenje domaćih i stranih investitora .